

VERSLAG KROPSLARASSENPROEF-1e BEOORDELING

Winterstoopteelt 1968-'69

door

W. Koopmans

Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen - Wageningen

en

A.P. v.d. Hoeven

Proefstation voor de Groente- en Fruitteelt onder Glas - Naaldwijk

CRG

COMMISSIE VOOR DE SAMENSTELLING VAN DE RASSENLIJST VOOR GROENTEGEWASSEN-WAGENINGEN

VERSLAG KROPSLARASSENPROEF-1e BEOORDELING

Winterstookteelt 1968-'69

door

W. Koopmans

Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen - Wageningen

en

A.P. v.d. Hoeven

Proefstation voor de Groente- en Fruitteelt onder Glas - Naaldwijk

CRG

COMMISSIE VOOR DE SAMENSTELLING VAN DE RASSENLIJST VOOR GROENTEGEWASSEN-WAGENINGEN

Inhoud

blz.

1. Samenvatting	1
2. Inleiding	1
3. Opgenomen rassen	1
4. De teeltomstandigheden	2
5. Resultaten	2
6. Bespreking van de rassen	4

Meer exemplaren van dit verslag zijn gratis verkrijgbaar bij het Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen, Postbus 16, Wageningen, en bij het Proefstation voor de Groente- en Fruitteelt onder Glas, Zuidweg 38, Naaldwijk.

1. Samenvatting

In de Winterstookteelt 1968-'69 werd een rassenproef-1e beoordeling gehouden op twee plaatsen. Ingezonden waren 13 rassen. Hiervan komen voor beproeving op uitgebreidere schaal (rassenproeven-2e beoordeling) in aanmerking: Nr. 19 (L. de Mos, Naaldwijk), Nr.1079 (N.V. C.W. Pannevis, Enkhuizen), en WR 1799 (N.V. R. Zwaan, Rotterdam).

De rassen Hilds 1251 (Fa. Gebr. Broersen, Harenkarspel) en Hivera Winter (Vreeken's Zaden, Dordrecht) zullen nogmaals worden beproefd in de rassenproeven-1e beoordeling.

2. Inleiding

Het doel van de proef was na te gaan of er nieuwe rassen in de handel zijn gebracht - of zeer binnenkort in de handel zullen worden gebracht - die zodanige eigenschappen bezitten dat het gewenst is ze op uitgebreidere schaal (o.a. in proeven van proeftuinen, tuinbouwstudieclubs enz.) nader te onderzoeken op hun gebruikswaarde.

3. Opgenomen rassen

Begin juli 1968 zijn alle door de N.A.K.-G. voor kropsla erkende selectiebedrijven uitgenodigd een of twee nieuwe rassen in te sturen. Van deze gelegenheid hebben 6 selectiebedrijven gebruik gemaakt die samen 13 rassen hebben ingestuurd.

Door de proefnemers is hieraan toegevoegd het vergelijkingsras Rapide.

Tabel 1 De opgenomen rassen

Ras	Selectiebedrijf	Zaadkleur
Hilds 1251	Fa. Gebr. Broersen, Harenkarspel	w
Hivera Winter	Vreeken's Zaden, Dordrecht	w
Nr. 18	"	z
Nr. 19	L. de Mos, Naaldwijk	w
Nr. 28	"	w
Nr. 675	N.V. Gebr. v.d. Berg, Naaldwijk	w
Nr. 1072	N.V. C.W. Pannevis, Enkhuizen	w
Nr. 1079	"	w
Nr. 1083	"	w
Rapide	N.V. R. Zwaan, Rotterdam	w
Silva	N.V. Gebr. v.d. Berg, Naaldwijk	w
WR 1728	N.V. R. Zwaan, Rotterdam	w
WR 1729	"	w
WR 1799	"	w

4. De teeltomstandigheden

De proef werd genomen op 2 plaatsen nl. op de proeftuin 'Noord-Brabant', Heilaarstraat 230, Breda, en op het bedrijf van de heer N.A. v.d. Berg, aan de Middelbroekweg te Honselersdijk. Op beide plaatsen waren de proeven in tweevoud opgezet; de herhalingen worden verderop in dit verslag aangeduid met I en II.

4.1. Breda. De grond ter plaatse is een zandgrond. Er is gezaaid op 8 oktober, geplant op 6 november en geoogst op 13 februari 1969. Per veldje stonden 168 planten. Vóór het planten is 12 gr. Ambisan gestrooid.

4.2. Honselersdijk. De grond is zavelgrond. Hier is gezaaid op 24 september 1968, geplant op 17 oktober en geoogst op 13 februari 1969. Per veldje stonden 45 kroppen, hiervan zijn 36 gewogen en beoordeeld (de buisrij is blijven staan).

5. Resultaten

Tijdens de teelt en tijdens de oogst zijn door de proefnemers verschillende waarnemingen gedaan. Bovendien hebben kort voor de oogst een aantal selecteurs en tuinders de rassen beoordeeld op hun gebruikswaarde in de herfstteelt. De belangrijkste gegevens zijn hieronder in tabelvorm weergegeven; de overige zijn verwerkt in de bespreking van de rassen op blz. 4.

In tabel 2 zijn de cijfers vermeld die door de proefnemers aan de rassen zijn gegeven voor hun groeisnelheid; een hoog cijfer duidt op een snelle groei. Hierbij dient wel bedacht te worden dat een snelle groei zonder meer niet gunstig behoeft te zijn.

In tabel 3 zijn de gemiddelden vermeld van de cijfers die door de beoordelaars (tuinders, selecteurs enz.) aan de rassen zijn gegeven voor de totale indruk van het ras. Een hoog cijfer geeft een gunstige indruk weer.

Tabel 4 tenslotte geeft het gemiddeld krop-gewicht uitgedrukt in kg. per 100 stuks.

Tabel 2Groeisnelheid

	Honselersdijk		Breda	
	I	II	I	II
Hilds 1251	8	8	8	-
Hivera-winter	6	7	6	7
Nr. 18	6	6	5	6
Nr. 19	8	8	8	8
Nr. 28	9	9	8	8
Nr. 675	8,5	8	7	7,5
Nr. 1072	9	8,5	7	7,5
Nr. 1079	7	8	8	7
Nr. 1083	8,5	9	9	8
Rapide	8	8	8	-
Silva	6	6	6	7
WR 1728	8	8	8	8
WR 1729	8	8,5	8	8
WR 1799	<u>7,5</u>	<u>8</u>	<u>8</u>	<u>8,5</u>
Gemiddeld	7,7	7,9	7,4	7,5

Tabel 3Beoordeling op gebruikswaarde

	Honselersdijk		Breda	
	I	II	I	II
Hilds 1251	6,3	5,9	6,9	-
Hivera-winter	6,0	7,0	7,2	5,9
Nr. 18	3,7	4,8	4,4	5,0
Nr. 19	6,4	7,9	7,1	6,9
Nr. 28	4,0	4,6	4,4	4,0
Nr. 675	4,8	5,9	6,0	5,1
Nr. 1072	5,8	6,1	5,5	5,2
Nr. 1079	6,3	4,3	7,1	7,0
Nr. 1083	5,8	4,4	3,6	6,0
Rapide	7,8	7,2	5,6	-
Silva	5,4	5,6	6,5	6,4
WR 1728	6,8	6,5	7,4	7,3
WR 1729	7,3	6,4	6,3	7,3
WR 1799	<u>6,7</u>	<u>7,2</u>	<u>6,8</u>	<u>5,0</u>
Gemiddeld	6,0	6,0	6,1	5,9

Tabel 4 Gemiddelde gewichten in kg. per 100 stuks

	Honselersdijk		Breda	
	I	II	I	II
Hilds 1251	17,5	17,7	16,3	-
Hivera-winter	16,7	16,4	15,4	15,2
Nr. 18	10,9	14,0	14,2	12,8
Nr. 19	17,7	18,2	16,9	17,0
Nr. 28	18,3	17,1	16,5	15,6
Nr. 675	16,4	17,4	16,3	14,6
Nr. 1072	17,2	18,1	15,8	15,0
Nr. 1079	18,4	18,0	16,6	15,7
Nr. 1083	19,3	19,1	14,4	14,8
Rapide	17,8	17,3	15,1	-
Silva	17,4	17,6	16,2	14,4
WR 1728	18,3	19,1	15,8	13,0
WR 1729	17,3	17,6	16,1	16,3
WR 1799	<u>17,0</u>	<u>18,4</u>	<u>14,0</u>	<u>15,6</u>
Gemiddeld	17,2	17,6	15,7	15,0

Bespreking van de rassen

In de onderstaande rasbeschrijvingen zijn als regel niet opgenomen de kenmerken en eigenschappen waarin de rassen ongeveer overeenkomen met het vergelijkingsras Rapide.

Hilds 1251 - K.: Karl Hild, Marbach am Neckar, Duitsland.

Ingezonden door de firma Gebr. Broersen, Harenkarspel.

Het blad is wat gebobbeld, lichtgroen van kleur en ziet er wat zwak uit. Bevat geen anthocyaan.

De krop was wat tuitiger en los. De onderkant was wat puntig en grate-
rig. We zijn van mening dat dit ras nog eens in de rassenproeven-1e
beoordeling opgenomen kan worden.

Hivera-winter - K.: Vreeken's Zaden, Dordrecht.

De groeisnelheid lag duidelijk lager dan van rassen als Rapide e.d.

Het vrij dikke blad is wat dof groen. Bevat geen anthocyaan. Vormt
zeer traag een krop. Bleef vooral in Breda open.

Dit ras komt in aanmerking om nog eens te worden opgenomen in de ras-
senproeven-1e beoordeling.

Nr. 18 - K.: Vreeken's Zaden, Dordrecht.

Groeide duidelijk trager dan bv. Rapide. Het blad is dik; de kleur is grijsgroen, wat dof. Bevat anthocyaan. Toen de proeven werden geoogst had Nr. 18 nog geen krop gevormd. Het kroggewicht liet veel te wensen over (tabel 4).

Komt niet in aanmerking voor de rassenproeven-2e beoordeling.

Nr. 19 - K.: L. de Mos, Naaldwijk.

De kleur is wat beter dan van Rapide. Bevat geen anthocyaan. De krop was evenals van Rapide in onze proeven iets los. De onderkant was goed. Zal in de rassenproeven-2e beoordeling worden opgenomen.

Nr. 28 - K.: L. de Mos, Naaldwijk.

Groeide in deze teelt te wild en gaf een flodderig gewas. Was bovendien erg graterig. Bevat geen anthocyaan. Komt niet in aanmerking voor de rassenproeven-2e beoordeling.

Nr. 675 - K.: N.V. Gebr. v.d. Berg, Naaldwijk.

Groeide trager dan Rapide. Het blad is nogal groen; wat donkerder dan de meeste andere rassen, en stevig. Bevat geen anthocyaan. Het buitenblad ligt plat op de grond; het binnenblad staat rechtop. Vormde een losse, wat tuitertige krop. Leek nog niet geheel uniform.

Komt niet in aanmerking voor de rassenproeven-2e beoordeling.

Nr. 1072 - K.: N.V. C.W. Pannevis, Enkhuizen.

De kleur is vrij licht. Bevat anthocyaan. Gaf in onze proeven een grote, te losse krop.

Komt niet in aanmerking voor de rassenproeven-2e beoordeling.

Nr. 1079 - K.: N.V. C.W. Pannevis, Enkhuizen.

Groeit wat kalmer dan Rapide. Bevat geen anthocyaan. Ook de krop is iets kleiner. Sluit iets beter dan Rapide.

Zal door ons worden opgenomen in de rassenproeven-2e beoordeling.

Nr. 1083 - K.: N.V. C.W. Pannevis, Enkhuizen.

Groeide wat sneller dan Rapide. Het blad is donker groen en wat dikker dan dat van Rapide. Bevat anthocyaan. Maakte te veel 'lawaai'. De krop bleef te los. Leek wat gevoelig voor droogrand.

Zal niet worden opgenomen in de rassenproeven-2e beoordeling.

Rapide - K.: N.V. Rijk Zwaan, Rotterdam.

Dit vergelijkingsras heeft geheel aan de verwachtingen voldaan. In beide proeven was naar onze mening de krop wat aan de losse kant. Een uitvoerige beschrijving is te vinden in de Rassenlijst voor Groentegewassen.

Silva - K.: N.V. Gebr. v.d. Berg, Naaldwijk.

Groeide aanmerkelijk trager dan Rapide. De kleur is iets donkerder. Bevat geen anthocyaan. Vormt een kleine, stevige krop. Toont in de kist door de geringere omvang minder dan bv. Rapide. Mede omdat Silva een al langer bestaand ras is - Silva lijkt op 'negenenzestig' - zal ze niet in de rassenproeven-2e beoordeling worden opgenomen.

WR 1728 - K.: N.V. Rijk Zwaan, Rotterdam.

Goede kleur. Mooi breed blad. Vormde een mooie, gesloten krop die ook van onderen mooi toonde. Bevat geen anthocyaan. Onvatbaar voor de fysio's 1, 2 en 3 van 't wit (*Bremia lactucae*), maar vatbaar voor de 4^e fysio van deze schimmel. Zal door ons niet worden opgenomen in de rassenproeven-2e beoordeling, omdat de firma Rijk Zwaan dit ras niet in produktie neemt.

WR 1729 - K.: N.V. Rijk Zwaan, Rotterdam.

Goede kleur. Beter dan van Rapide. De krop was iets lossier dan van Rapide. Toonde in de kist door het brede blad bijzonder mooi. Bevat anthocyaan. Onvatbaar voor de fysio's 1, 2 en 3 van 't wit (*Bremia lactucae*), maar vatbaar voor de 4^e fysio. Daar de firma Rijk Zwaan dit ras niet in produktie neemt zal het door ons niet worden opgenomen in de rassenproeven-2e beoordeling.

WR 1799 - K.: N.V. Rijk Zwaan, Rotterdam.

Goede kleur; was iets tuitiger; wat los. Ligt niet geheel plat op de grond, maar desondanks is de onderkant mooier dan van Rapide. Onvatbaar voor de fysio's 1, 2 en 3 van 't wit (*Bremia lactucae*), maar vatbaar voor het 4^e fysio. Zal door ons worden opgenomen in de rassenproeven-2e beoordeling.

In deze serie zijn reeds verschenen:

Nr.

- 1 Hoeven, A.P.v.d., en W. Koopmans - Verslag van Kropslarassenproeven onder glas in de Herfstteelt 1967. Augustus 1968
- 2 Hoeven, A.P.v.d., en W. Koopmans - Verslag van een Kropslarassenproef 1e beoordeling in de Herfstteelt 1967. Augustus 1968
- 3 Hoeven, A.P.v.d., en W. Koopmans - Verslag Kropslarassenproef 1e beoordeling Voorjaarsstookteelt 1968. September 1968
- 4 Hoeven, A.P.v.d., en W. Koopmans - Verslag Kropslarassenproef 1e beoordeling Koude Voorjaarsteelt 1968 September 1968
- 5 Hoeven, A.P.v.d., en W. Koopmans - Verslag van Kropslarassenproeven-2e beoordeling onder glas in de Winterteelt 1967-1968 November 1968
- 6 Nederpel, L.G., en W. Koopmans - Verslag Komkommerrassenproeven 1e beoordeling 1968 Maart 1969
- 7 Hoeven, A.P.v.d., en W. Koopmans - Verslag Kropslarassenproef-1e beoordeling Herfstteelt 1968 Juli 1969
- 8 Ruiter, D. de, en W. Koopmans - Verslag van Spinazierassenproef-1e beoordeling onder glas in de Late Voorjaarsteelt 1969 Augustus 1969